

Canolfannau Croeso:

- Aberystwyth (01970) 612125
- Aberaeron (01545) 570602
- Y Borth (01970) 871174
- Aberteifi (01239) 613230
- Cei Newydd (01545) 560865

Safwe Ceredigion: www.ceredigion.gov.uk

Cludiant Cyhoeddus:

Cysylltwch â Chanolfan
Groeso neu ymwelwch â
gwefan Cyngor Sir
Ceredigion.

Mae'r daflen yma yn un o
gyfres o daflenni ar arfordir
a chefn gwlaid Ceredigion.

Am ragor o wybodaeth
cysylltwch â Chanolfan
Groeso neu ysgrifennwch i'r
cyfeiriad canlynol:
Adain yr Arfordir a'r Cefn
Gwlaid,

Adran y Gwasanaethau Amgylcheddol a
Thai, Cyngor Sir Ceredigion, Penmorfa,
Aberaeron, SA46 0PA.

Gwnaed y gwelliannau i'r llwybrau sydd
yn y daflen yma gan Adran y
Gwasanaethau Amgylcheddol a Thai.

Dyluniwyd a chynhyrchwyd gan Gyngor
Sir Ceredigion, 2001©

Cefnogwyd gan:
Cyngor Cefn Gwlaid Cymru

Ariennir y cynllun yn rhanol gan Gronfa
Ddatblygu Rhanbarthau Ewrop

Darperir data map 1:10,000 yr Arolwg Ordnans sydd
yn y daflen hon gan Gyngor Sir Ceredigion fel y
trwyddedwyd gan yr Arolwg Ordnans er mwyn
dangos trwydd y daith gerdded a nodir. Ni ellir
copio'r data sydd ar y map na'i ddefnyddio mewn
unrhwyl gyhoeddiedig arall heb ganiatâd yr Arolwg
Ordnans.

Tourist Information Centres

- Aberystwyth 01970 612125
- Aberaeron 01545 570602
- Borth (Seasonal) 01970 871174
- Cardigan 01239 613230
- New Quay(Seasonal) 01545 560865

Ceredigion website: www.ceredigion.gov.uk

Public Transport:

Consult a Tourist Information
Centre or visit the
Ceredigion County Council
website.

This is one of a series of
leaflets featuring the coast
and countryside of
Ceredigion.

For further information
contact a Tourist Information
Centre or write to:
Coast and Countryside
Section,
Department of
Environmental Services and Housing,
Ceredigion County Council, Penmorfa,
Aberaeron, SA46 0PA.

Improvements to paths included in this
leaflet have been carried out by the
Department of Environmental Services
and Housing.

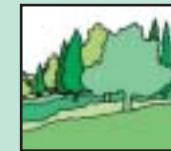
Designed and produced by Ceredigion
County Council, 2001©

Supported by:
Countryside Council for Wales

This scheme is partly funded by the
European Regional Development Fund

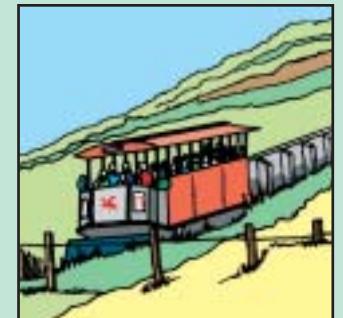
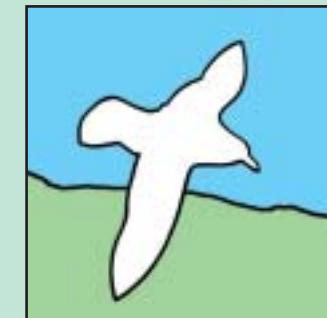
The Ordnance Survey 1:10,000 map data included
in this leaflet is provided by Ceredigion County
Council under licence from the Ordnance Survey in
order to show the course of the walk featured. The
map data may not be copied or used in any other
publication without the permission of the Ordnance
Survey.

CEREDIGION

ABERYSTWYTH (Constitution Hill)

Coast and woodland walk

ABERYSTWYTH (Craig Gais)

**Taith gerdded ar hyd
yr arfordir a thrwy'r coed**

**YR ARFORDIR A'R CEFN GWLAD
COAST AND COUNTRYSIDE**

Cliffs and Coast

The rocks along the coast between Aberystwyth and Clarach date back to the Silurian period – over 400 million years ago. The cliffs along this stretch of coastline are a Site of Special Scientific Interest (SSSI). Cormorant, fulmar and kestrel can be seen along the cliff tops, whilst the grassy slopes above the cliffs provide a home for skylark, wheatear and meadow pipit.

Y Clogwyni a'r Arfordir

Mae'r creigiau ar yr arfordir rhwng Aberystwyth a Clarach yn dyddio o'r cyfnod Silwraidd – mwy na 400 miliwn o flynyddoedd yn ôl. Mae'r clogwyni ar y rhan hon o'r arfordir yn Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Neilltuol (SSSI). Mae bilidowcars, gwylanod y graig, a chudyllod coch yn hedfan uwchben, ac mae'r llethrâu gwelltag uwchben y clogwyni'n gartref i'r hedydd, y tinwyn a gwas y gog.

I'r gogledd mae'r Bae'n rhan o Ardal Warchod Arbennig (SAC) Pen Llyn a'r Sarnau. Furfiwyd y Sarnau – pump o sarnau cerrig sy'n ymestyn allan i Fae Ceredigion - gan rewlif yn yr Oes lâ ddiwethaf. Mae Sarn Cynfelin ychydig o filltiroedd i'r gogledd (yn y Wallog) ac mae'n werth ei gweld pan fydd y llanw'n isel.

Mae'r nodweddion hyn wedi esgor ar chwedl Cantr'r Gwaelod, tir coll ym Mae Ceredigion a warchodid gan waliau a llifddorau. Dywedir bod ceidwad y llifddorau, Seithennin, wedi meddwi ar ôl gwedd un tro ac fe adawodd y llifddorau ar agor gan foddi pawb heblaw am ddyrnaid o'r trigolion.

Coetir

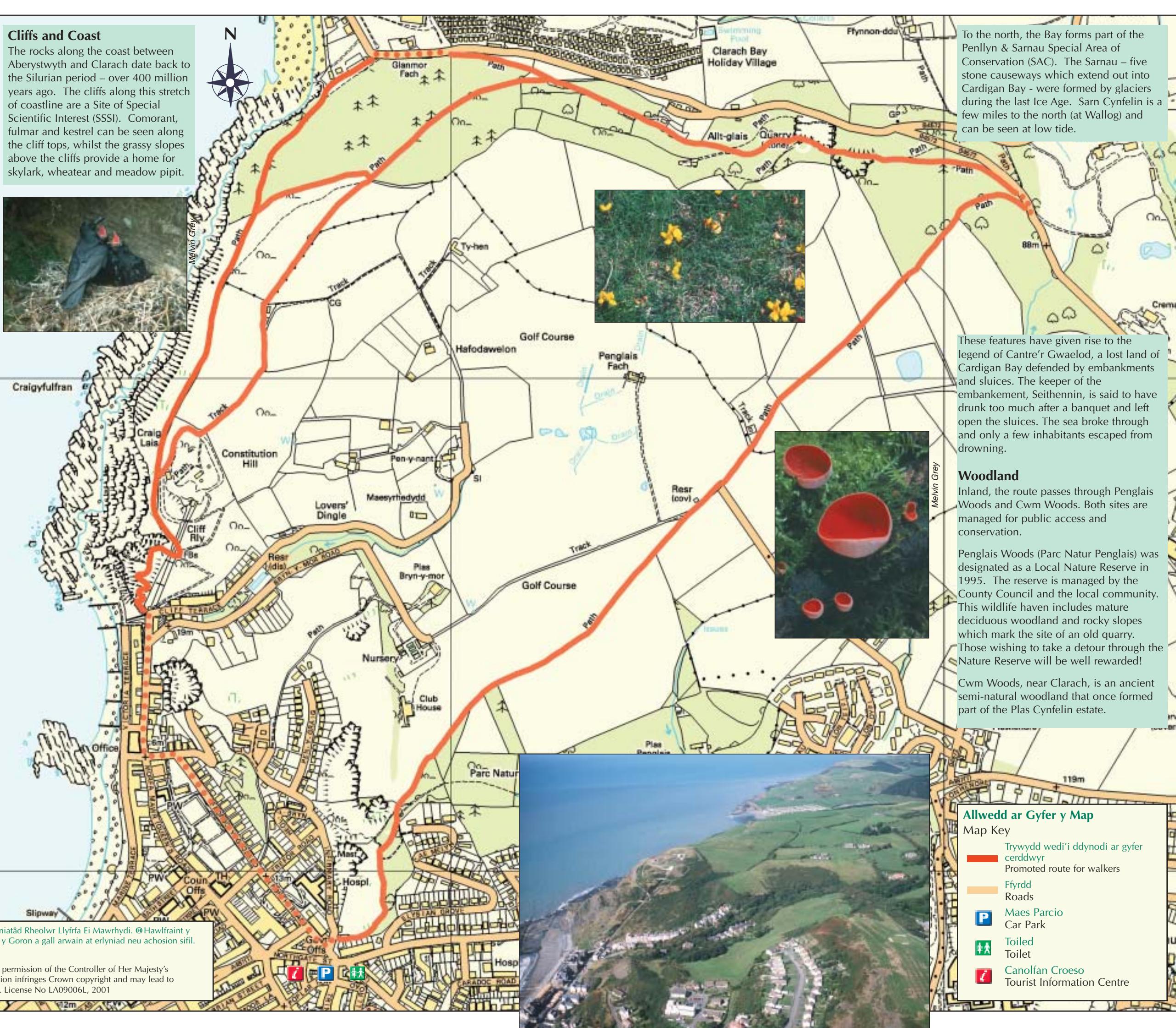
I mewn ychydig o'r arfordir, â'r llwybr heibio i Goedwig Penglais a Choed Cwmcynfelyn. Mae'r ddau safle yn cael eu rheoli er mwyn sicrhau mynediad i'r cyhoedd a'u gwarchod.

Cafodd Coedwig Penglais (Parc Natur Penglais) ei dynodi'n Warchodfa Natur Leol ym 1995. Caiff y warchodfa ei rheoli gan y Cyngor Sir a'r gymuned leol. Mae'r hafan hon i fynd natur yn cynnwys coetiroedd deilgwym a llethrâu creigig sy'n safle hen chwarel. Os ydych am fynd am dro drwy'r Warchodfa Natur chewch chi ddim eich siomi!

Mae Coedwig Cwmcynfelyn, ger Clarach, yn hen goedwig lled-naturiol a fu gynt yn rhan o stad Plas Cynfelin.

To the north, the Bay forms part of the Penllyn & Sarnau Special Area of Conservation (SAC). The Sarnau – five stone causeways which extend out into Cardigan Bay - were formed by glaciers during the last Ice Age. Sarn Cynfelin is a few miles to the north (at Wallog) and can be seen at low tide.

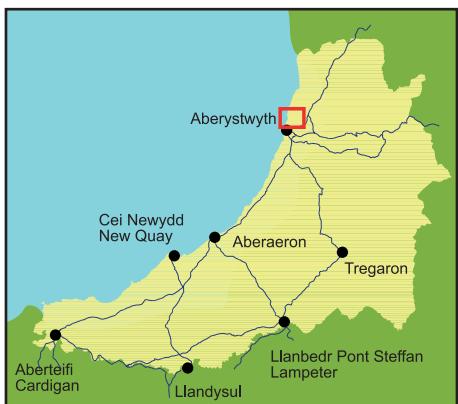

Aberystwyth – Craig Glais

Cewch flas ar dref prifysgol Aberystwyth yn ogystal â chyfle i fwynhau'r golygfeydd trawiadol a'r goedwig gerllaw ar drywydd y llwybrau hyn. Hyd y daith fwyaf yw 3½ miles / 6 km ond gallwch gwtogi ar hynny os mynnwch.

Aberystwyth

Saif tref brifysgol Aberystwyth ar lannau Bae Ceredigion. Mae'r trēn bach, y traeth hyfryd sydd wedi ennill gwobrau arbennig, y castell sy'n dyddio o'r drydedd ganrif ar ddeg a'r harbwr wedi denu ymwelwyr yno ers tro byd. Mae'r llwybr serth i fyny Craig Glais yn dilyn rheilffordd y graig sy'n dyddio o Oes

Arolwg Ordnans Map Landranger – 135
Arolwg Ordnans Map Explorer – 213

Cofiwch ddilyn y Cod Cefn Gwlad.
Cymerwch ofal ar hyd y llwybrau ar ben y clogwyni.

Ordnance Survey Landranger Map 135
Ordnance Survey Explorer Map 213

Please remember to follow the Country Code.

Take care on cliff-top paths.

Aberystwyth - Constitution Hill

These walks offer a flavour of the university town of Aberystwyth as well as an opportunity to enjoy spectacular coastal scenery and nearby woodlands. The longest circuit is 3½ miles / 6 km although shorter routes may be taken.

Aberystwyth

Aberystwyth nestles along the shores of Cardigan Bay. Its narrow-gauge railway, award-winning beach, 13th century castle and harbour have long attracted visitors to the town. The brisk climb up Constitution Hill follows the Victorian cliff railway to the Camera Obscura. The coastal section of the route between Constitutional Hill and Clarach provides exceptional views over Cardigan Bay, whose waters provide a home for Bottlenose Dolphins and Harbour Porpoise.

Mike Bains

Fictoria at y Camera Obscura. Mae'r rhan o'r llwybr sy'n dilyn yr arfordir rhwng Craig Glais a Chlarach yn cynnig golygfeydd rhagorol o Fae Ceredigion sy'n gynefin i'r Dolffin Trwynbwyl a Llamhidydd yr Harbwr.

Craig Glais a Rheilffordd y Graig

Lle poblogaidd ers Oes Fictoria. Mae'r copa'n 430 o droedfeddi (131 metr) o uchder gyda golygfeydd helaeth o Fae Ceredigion, yr Wyddfa a Phenrhyn Llyn.

Codwyd Rheilffordd y Graig ym 1896. Yn ystod yr adeiladu cloddiwyd 12,000 o dunelli o gerrig o ochr y bryn cyn y gellid gosod y trac 778 troedfedd o hyd (237 metr). I ddechrau gweithiai'r rheilffordd ar system cydwysedd dr tan 1921 pan osodwyd cyfarpar weindio trydanol. Agorodd y Camera Obscura ym 1985 ac ailgread ydyw o'r hen un Fictorianaid.

Constitution Hill and Cliff Railway

A popular haunt since Victorian times. The summit is 430 foot (131 metres) high with extensive views over Cardigan Bay, Snowdon and the Llyn Peninsula.

The cliff railway was built in 1896. During construction 12,000 tons of rock were cut from the hillside before the 778 foot-long track (237 metres) could be laid. Originally, the railway operated through a water balance system until 1921 when electric winding equipment was installed. The Camera Obscura opened in 1985 and is a re-creation of the popular Victorian feature.

